

Nagyböjt 5. vasárnapja

Jn 8,1–11

„Az vesse rá a követ, aki bűn nélkül való”

Mindenki szeret bírót játszani. Jézus ugyan figyelmeztette tanítványait: „Ne ítéld, hogy meg ne ítéltessél!” de ennek ellenére, az ítélés kívánsága nagyon erős bennünk. Ezt az evangéliumi szakaszt, a korai János evangéliumi kódexek nem közlik és a későbbiek is eltérő helyen említik. Ennek ellenére biztosak lehetünk benne, hogy nem kitalált történetről van szó, hanem a szinoptikus hagyomány beemeléséről János evangéliumába. Pontosabban szólva nem egy tan miatt kitalált történetről van szó, hanem Jézussal megesett történetet mond el a szerző.

A történet elejétől kezdve tudjuk, a farizeusok csapdát akarnak állítani Jézusnak. Bosszantotta őket az irgalommal kapcsolatos tanítása, és felháborítónak tartották, hogy nem különült el a bűnösökkel, hanem a csoportjaikban elvegyült, mondván: „Nem az egészségeseknek kell az orvos, hanem a betegeknek.” Ennek ellenére szerették volna, ha Jézus állást foglal, vagy a bűnösök mellett – és akkor elveszíti tekintélyét, vagy a farizeusok mellett –, és akkor elveszíti népszerűségét.

A házasságtörésen ért asszonyt általában a tanúk segítségével halálra kövezték, később irgalmasságból inkább megfojtották. Az ítéletet azonban előbb ki kellett mondani felette. Nem világos a történetből, hogy az asszonyt most akarják bíróság elé állítani, vagy Jézust akarják bírói szerepbe kényszeríteni, hogy elítélhessék az asszonyt. De az mindenképpen látszik, hogy akármennyire is törekszenek a törvényesség betartására, már a kövezésre készülnek.

Jézus a vádlók szemé láttára a porba ír. Ez a mozzanat kétszer is megtalálható a történetben. Jeromos szerint Jeremiás próféta könyvéből a 17. fejezet 13. versét írta Jézus a porba, mely a régi latin fordítás szerint így hangzik: „A föld porába írják azokat, akik elfordulnak tőled, mert elhagyták az Urat...” A vádlókat nem nagyon érdekli Jézus viselkedése. Inkább a választ sürgetik. Meg is kapják, de olyat, amire nem számítottak.

„Az vesse rá az első követ, aki bűn nélkül való.” Nem csupán a házasságtörés bűnéről van szó, hanem arról, hogy akit az Isten sem-

mivel sem vádol. Ez viszont abszurdum, senki sem gondolhatta, hogy bűn nélkül való. Másrészt a vádlók egymásról is tudták a kisebb-nagyobb vétkeket, így senki sem formálhatott jogot egymás előtt az első kő eldobásához. Vagyis egymással szemben a vádlók is irgalmasak voltak, de a házasságtörésen ért asszonyhoz nem akartak így viszonyulni.

Ezért egymás után eltávoznak, Jézus pedig egyedül marad az asszonnyal. Ágoston erre a helyzetre azt mondja, hogy szemben állt egymással a „misera” és a „misericordia”, azaz a szerencsétlenség és az irgalom. Amint megszűnt a Jézus elleni csapda és vádaskodás, az asszony úgy áll Jézus előtt, mintha Isten előtt állna. Jézus miután az asszonyt vádlók eltávoztak, nem mulasztja el kimondani az ítéletet. De először megkérdezi, hol vannak a vádlók. Majd kijelenti: „Én sem ítélek el, menj és többé ne vétkezz!”

Jézus szentenciája egyaránt szól a házasságtörő asszonynak és az időközben megfutamodott vádlóknak, sőt az evangéliumok későbbi olvasóinak, nekünk is. Jézus célja az ítélettel a megtérés előmozdítása. Az asszonyt vádlóknak a célja a hatalmuk megmutatása.

Ítélni akarunk, vagy segíteni? Ez az örök dilemma minden ítéletünk megfogalmazásakor. Jézus még a rákényszerített bírói helyzetben is gyógyító orvosként működött, ezt soha ne feledjük.

A házasságtörő nő imája

Jézus!

*A szívemet összetörték. Házasságot törtem,
és most életemre törnek.*

Porban fekszem. Körülöttem gyűlölet, megvetés, kiabálás.

Kövek és kőszívek.

Félek! Nem készültem fel a halálra.

*Akartam még élni, szeretni, megtisztulni, életet adni,
gyermeket nevelni...*

*S te hozzám hajolsz, szemembe nézel, s szemedben sosem
látott gyengédség.*

Szívembe látsz, titkomat porba írod, te értesz egyedül.

Ellenségeim szertefoszlanak.

Csak te és én. Tekinteted tart engem. Sosem volt intimitás.

Felsegítesz. Szólsz hozzám. Szavaid felszabadítanak.

Elküldesz,

és én maradnék örökre. Veled, aki új életet adtál nekem.

Amen.